

Danıştay 8. Daire Başkanlığı
"İçtihat Metni"

2023/5959 E. , 2024/7117 K.

T.C.

D A N I Ş T A Y

SEKİZİNCİ DAİRE

Esas No : 2023/5959

Karar No : 2024/7117

TEMYİZ İSTEMİNDE BULUNAN (DAVALI) : ... Üniversitesi
VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ...
VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU : ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının, temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: ... Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünde araştırma görevlisi olarak görev yapan ve aynı zamanda doktora öğrencisi olan davacı tarafından, öngörülen sürede tez önerisi savunma sınavına katılmadığından bahisle üniversite ile ilişkisinin kesilmesine ilişkin ... tarih ve ... sayılı kararı ile buna bağlı olarak kadrosunun boşaltılmasına ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlem ile bu işlemlerin geri alınmasına yönelik yapılan 09/03/2021 tarihli başvurusunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptaline karar verilmesi istenilmektedir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararında, Yönetmelikte doktora öğrencilerine hangi süreler içinde tez önerisi savunma sınavına girecekleri yönünde üniversite tarafından bilgilendirme yapılacağına ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemesi karşısında, tez önerisi savunma sınavına hangi süreler içinde katılması gerektiğinin davacı tarafından bilinmesi ve bu sürelerin takip edilmesi gerektiği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: Davacının istinaf başvurusu kabul edilerek, davacının yeterlilik sınavında başarılı olması üzerine 6 aylık süre içinde tez önerisi savunmasına girmediği veya bu yönde herhangi girişiminin bulunmadığı, bu halin tez önerisinin reddi anlamına geldiği, bu noktada davacının tez önerisinin birinci defa reddedildiğinin açık olduğu, fakat mevzuat hükümlerinde davacının ikinci defa tez önerisi savunmasına girme hakkının bulunduğu ve kendisine tez konusu ve danışmanını değiştirme hakkının da tanındığı, davacının mevzuatla doğan hakkından yararlanabilmesi ve eğitimine devam edebilmesi için yerine getirmesi gereken sorumluluklar ile muhatap olacağı yaptırımların neler olduğundan haberdar edilmesi gerektiği, aksi halin hem davacının mevzuatla verilen telafi hakkını usulüne uygun olarak ne zaman ve nasıl kullanacağını bilememesini doğuracağı, hem de telafisi olan bir eksikliği yerine getirmediğinde uygulanacak sonucu itibarıyla ağır bir yaptırımdan

habersiz kalacağı sonucunu doğuracağı, bu nedenle davacının tez önerisi savunma süreci mevzuata uygun yürütülmeksizin (son kez tez önerisi savunma hakkını kullanması yönünde haberdar edilmeksizin) üniversite ile ilişkisinin kesilmesine ve buna bağlı olarak kadrosunun boşaltılmasına ilişkin işlemlerde ve bu işlemlerin kaldırılması yönünde yapılan başvurunun cevap verilmeyerek zımnen reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davalı idare tarafından, davanın süresinde açılmadığı, tesis edilen işlemlerin hukuka uygun olduğu, Mahkeme kararının bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : ...

DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin kabulü ile Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

İLGİLİ MEVZUAT:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 'Dava açma süresi' başlıklı 7. maddesinde; "Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gündür. Bu süreler; idari uyuşmazlıklarda; yazılı bildirimin yapıldığı,...tarihi izleyen günden başlar...İlanı gereken düzenleyici işlemlerde dava süresi, ilan tarihini izleyen günden itibaren başlar. Ancak bu işlemlerin uygulanması üzerine ilgililer, düzenleyici işlem veya uygulanan işlem yahut her ikisi aleyhine birden dava açabilirler. Düzenleyici işlemin iptal edilmemiş olması bu düzenlemeye dayalı işlemin iptaline engel olmaz." hükmüne, 'Üst makamlara başvurma' başlıklı 11. maddesinde; "İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur. Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İsteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve başvurma tarihine kadar geçmiş süre de hesaba katılır." hükmüne yer verilmiştir.

20/04/2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin 'Tez önerisi savunması' başlıklı 21. maddesinde; "Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez

önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır. Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya red yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir. Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir." hükmüne yer verilmiştir.

Dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte olan 01/11/2016 tarih ve 29875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (mülga) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin 'Tez önerisi savunması ve tez izleme

' başlıklı 22. maddesinde; "Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili enstitünün belirlediği formata uygun yazılı bir raporu anabilim/anasanat dalı aracılığı ile sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır. Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir. Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, ocak-haziran ve temmuz-aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda en az iki kez toplanır. Öğrenci bir sonraki

tez izlemeye en erken beş ay sonra girebilir. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce anabilim/anasanat dalı aracılığı ile komite üyelerine Enstitünün belirlediği formata uygun yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Birinci tez izleme komitesi toplantıları hariç diğer toplantılar bilişim teknolojileri vasıtasıyla uzaktan yapılabilir." hükmü yer almıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının 04/05/2018 tarihinde doktora yeterlik sınavında başarılı olduğu, ancak doktora yeterlik sınavında başarılı olduğu tarihten itibaren 6 aylık süre içerisinde tez önerisi savunma sınavına girmediği, dolayısıyla hakkında üniversite ile ilişkisinin kesilmesine ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlem ile buna bağlı olarak kadrosunun boşaltılmasına ilişkin ... tarih ve ... sayılı işlemin tesis edildiği, davacı tarafından lisansüstü eğitimine devam etmesi ve ilişkisinin kesildiği kadroya geri alınmasına yönelik 09/03/2021 tarihinde yapılan başvurunun zımnen reddedilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta; davacının doktora yeterlik sınavında başarılı olduğu tarihten itibaren belirlenen sürede tez önerisi savunma sınavına girmediği, 14/11/2018-15/11/2019 tarihleri arasında ücretsiz iznini kullandığı, dava konusu işlemlerin 26/02/2019 tarih ve 11/03/2019 tarihinde tesis edildiği, anılan işlemlerin davacıya tebliğ edildiğine ilişkin herhangi bir bilgi ve belgenin davalı idare tarafından ortaya konulamadığı hususları açık olmakla birlikte; davacının ücretsiz izninin 16/11/2019 tarihinde sona erdiği, dolayısıyla tesis edilen işlemlerden davacının en geç 15/12/2019 tarihi itibarıyla haberdar olması gerektiği (maaş ödemesinin sonlandırılması nedeniyle) ve bu tarihten itibaren davacının süresi içinde dava açması ya da 2577 sayılı Kanun'un 11. maddesi kapsamında işlemlere karşı itiraz başvurusunda bulunması gerekmekte iken, bu süreler geçirildikten çok sonra 09/03/2021 tarihinde yapılan başvurunun sona ermiş bulunan dava açma süresini yeniden başlatmayacağı açıktır.

Bu durumda; açılan davanın süre aşımı nedeniyle reddedilmesi gerekirken, aksi yönde verilen temyiz konu Bölge İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesine uygun bulunan temyiz isteminin kabulüne,
2. ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının BOZULMASINA,
3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın yukarıda belirtilen Bölge İdare Mahkemesi İdari Dava Dairesine gönderilmesine,
4. Kesin olarak 18/12/2024 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

KARŞI OY :

(X)- Bölge İdare Mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkün olup, temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, temyiz dilekçesinde ileri sürülen temyiz nedenleri anılan kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığından, temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği görüşüyle aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyorum.